

ROLEX

MICHELSSEN
 ÚRSMÍÐIR SÍÐAN 1909
 Laugavegur 15 - 101 Reykjavík - 511 1900 - www.sviss.is

MARKAÐURINN

Sögurnar... tölurnar... fólkíð...

Göngum hreint til verks!
 GUDJÓNÓ
 VISTVÆN PRENTSMÍÐJA
 Sími 511 1234 • www.gudjono.is

Miðvikudagur 4. mars 2009 - 9. tölublað - 5. árgangur

Veffang: visir.is - Sími: 512 5000 **visir**

Orðskýringin
 Hvað er S&P
 500-vísitalan?

Jónas Fr. Jónsson
 Ósanngjarnri
 gagnrýni svarað

Bjarni Már Gylfason
 Aukin framleiðni
 er forsendan

Fyrstu samningar í höfn

„Fyrstu samningar eru frágengnir og íhlutir á leið til landsins,“ segir Jóhann R. Benediktsson, framkvæmdastjóri sprotafyrirtækisins HBT á Suðurnesjum. Fyrirtækið vinnur að þróun orkusparandi lausna fyrir rafkerfi stórnotenda, svo sem frystihúsa og fjölveiðiskip.

Jóhann, sem áður var sýslumaður á Keflavíkurflugvelli, gekk í haust til liðs við bróður sinn, sem stofnað hafði HBT skómmu áður. Lítið hafði farið fyrir Jóhanni frá því hann sagði sýslumannsstarfinu lausu þar til hann kynnti HBT á þéttsetnum ársfundi Nýsköpunarmiðstöðvar Íslands í gær.

Að sögn Jóhanns hafði frumkvöðull unnið að þróun tækninnar í áraradír norður í landi þar til HBT gerði samning við hann um framleiðslu á tæknilausninni, sem þegar er komin í notkun. „Ég sé gífurleg sóknarfæri hér sem erlendis,“ segir Jóhann.

Hawkpointráðið til starfa

Ríkisstjórnin ákvað á fundi sínum í gær að ráða evrópska ráðgjafarfyrirtækið Hawkpointráðið til að vinna að samningagerð milli gömlu og nýju bankanna undir stjórn fulltrúa íslenskra stjórnvalda.

Verkefnið felst annars vegar í ráðgjöf vegna þeirra samninga sem þurfa að eiga sér stað á milli ríkisins fyrir hönd nýju bankanna og kröfuhafa þeirra gömlu í tengslum við uppgjör þeirra en hins vegar verður sérþekking fyrirtækisins nýtt til að skoða leiðir að uppgjörum bankanna.

Fjórum erlendum ráðgjafarfyrirtækjum var boðið að taka þátt í útboði vegna verkefnisins en tvö drógu sig í hlé vegna hagsmunatengsla, að því er segir á vef forsætisráðuneytis.

HELST Í ÚTLÖNDUM

Ríkisbanki tapar | Breski bankinn Northern Rock, sem breska ríkið þjónnýtti fyrir ári, tapaði 1,4 milljörðum punda í fyrra. Þetta jafngildir 226 milljörðum íslenskra króna. Tapið er að mestu tilkomið vegna afskrifta á fasteignalánnum.

Enn óvissa | Talsvert gengisfall var á alþjóðlegum hlutabréfamörkuðum í vikunni en fjárfestar eru almennt uggandi um að aðstæður á fjármagnsmörkuðum eigi eftir að versna frekar.

Allt niður | Kreppa er nú samkvæmt þumalputtareglum á Norðurlöndunum en hagvöxtur hefur dregist þar saman tvo ársfjórðunga í röð nema í Noregi. Að Íslandi undanskildu er ástandið verst í Svíþjóð.

Purfa hjálp | Alþjóðabankinn, evrópski fjárfestingabankinn og evrópski þróunarbankinn ætla að verja 25 milljörðum evra, jafnvirði 3.600 milljarða króna til aðstoðar fyrirtækjum í Austur-Evrópu, svo sem í Úkraínu, Ungverjalandi, Hvíta-Rússlandi og Serbíu.

Mesta tapið | Royal Bank of Scotland tapaði 24,1 milljarði punda, um 3.900 milljörðum króna, í fyrra. Þetta er mettap í breskri fyrirtækjasögu. Bankinn hefur afskrifað háar upphæðir vegna kaupa á hollenska bankanum ABN Amro í hittifyrri.

Gjaldeyrishöft senn tekin upp í Evrópu

Gjaldeyrishöft verða brátt útbreidd í Austur-Evrópu, að mati bandaríks efnahagsráðgjafa. Höft séu biðleikur fyrir nýja mynt.

Jón Aðalsteinn Bergsveinsson
 skrifar

„Ég tel eðlilegt að halda í gjaldeyrishöft enn um sinn,“ segir dr. Daniel Levin, lögfræðingur sem búsettur er í Bandaríkjunum og efnahagsráðgjafi ríkisstjórna víða um heim. Hann segir Seðlabankann hafa átt þann kost einan að setja höft á gjaldeyrisviðskipti í enda nóvember eftir snarpt gengishrun og sé en raunveruleg hættu á að krónan hrynni á ný verði höftunum aflétt. Hann telur mjög líklegt að gjaldeyrishöft verði tekin upp í fleiri löndum á allra næstu vikum í löndunum við Eystrasalt og Austur-Evrópu enda setji Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn sig ekki upp á móti þeim eins og sakir standa í alþjóðlegu efnahagslífi.

Levin hefur komið víða við þar sem efnahagskreppur hafa dunið yfir síðastliðinn aldarfjórðung og unnið með ríkisstjórnnum landa við að vinna sig út úr vandanum. Levin hefur ráðgjafi stjórnvalda í Rússlandi í því upplausnarumróti sem skapaðist eftir fall kommúnismans auk þess að vinna náð með stjórnvöldum í Suður-Ameríku, Austur-Evrópu, í Afríku og Asíu.

Levin hefur komið hingað til lands margoft síðastliðin fimmtán ár en hann vann með Seðlabankanum að fyrstu skuldabréfaútgáfu bankans í Bandaríkjunum árið 1993.

Hann segir Seðlabankann ekki hafa átt um neitt að velja þegar ákveðið var að setja á höft á gjaldeyrisviðskipti hér í fyrrihaust. Stjórn-tæki bankans, svo sem stýrivextir, hafi ekki dugað til að halda erlendum fjárfestum í landinu og hafi þurft að grípa til annarra ráða.

„Ef Seðlabankinn hefði ekki sett höftin á þá hefðu fjárfestar reynt að skipta krónum út fyrir allt sem hönd á festi, svo sem evrur, bresk pund, Bandaríkjadali og svissneska franka. Þetta var raunveruleg hættu,“ segir Levin.

Hann segir flókið mál að létta á höftunum. Það verði ekki gert fyrr en erlendir fjárfestar sjái hag

í því að koma hingað aftur. Fyrst verði pólitískur stöðugleiki að vera fyrir hendi og hjól efnahagslífsins að vera komin í gang. Nokkuð er í að sá stöðugleiki náist, að hans mati.

Levin bendir á að ríkisstjórnir fyrrum austantjaldslanda innan Evrópusambandsins (ESB) sem ekki hafi innleitt evruna, svo sem við Eystralt, Búlgaríu, Tékkland, Pólland, Rúmenía og Ungverjaland, séu þegar byrjuð að ræða alvarlega um innleiðingu gjaldeyrishafta í kjölfar gengishruns og endurskoðunar matsfyrirtækja á lánshæfi þeirra. Reikna megi með að höftum verði komið á á næstu vikum.

„Þessi lönd munu ekki hafa neitt val bráðlega enda verða þau að stöðva gengishrunið með einhverju móti,“ segir Levin.

Aðspurður telur Levin óvíst hvort gjaldeyrishöft komi í veg fyrir aðildarviðræður landa að ESB. Sambandið hafi fram til þessa verið mjög opið fyrir innngöngu nýrra þjóða en slæm skuldastaða þeirra landa sem sitji á biðstofunni geti verið fyrirstaða. Margir risanna innan ESB, svo sem Þýskaland, hafi nóg með sitt nú þegar og séu nýbúinir að losna undan skuldaklapanum í kjölfar samruna við Austur-Þýskaland. „Þótt gjaldeyrishöft séu vissulega biðstöð fyrir upptöku annarrar myntar þá mega Íslendingar ekki einblína um of á upptöku evru í nánustu framtíð. Það eru aðrir kostir í boði til skemmri tíma, svo sem tenging við Bandaríkjadali, og þá verður að skoða með opnum huga,“ segir Daniel Levin.

DANIEL LEVIN
 Íslendingar verða að vera opnir fyrir öllum möguleikum í gjaldeyrismálum, segir efnahagsráðgjafi.

MARKAÐURINN/VALLU

TOM FORD

PRADA

ROBERTO CAVALLI

JUST CAVALLI

CUTLER AND GRO

TOM FORD

BELLINGER

ROBERT LA ROCHE

RALPH LAUREN

FRÍAR SJÓNMAELINGAR TIL PÁSKA

Pantaðu tíma:
SMÁRALIND 528 8500
KEFLAVÍK 421 3811

Optical Studio
 SMÁRALIND • LEIFSSTÖÐ • KEFLAVÍK

GENGISPRÓUN

	Vika	Frá áramótum
Alfesca	-13,8%	-11,9%
Bakkavör	1,1%	-25,3%
Eimskipafélagið	-16,7%	-40,0%
Icelandair	-4,8%	-8,3%
Marel	2,3%	-34,3%
SPRON	0,0%	0,0%
Straumur	10,3%	-13,4%
Össur	-6,5%	-11,8%

*Miðað við lokagengi í Kauphöll í gær.
Úrvælsvisitalan OMXI15 269
Úrvælsvisitalan OMXI6 820

Eignir Milestone heim

„Þetta eru vonbrigði enda fínar eignir sem við misstum vegna aðstæðna og vantrausts á markaði,“ segir Guðmundur Ólason, forstjóri Milestone.

Í gær var skrifað upp á samning um sölu á skaðatryggingafélaginu Moderna Forsákringar og sjóðstýringarfyrtækkinu Aktie-Ansvar auk þess sem stefnt er að því að selja líftryggingafélagið Moderna Liv og bankann Banque Invik. Félögin heyrðu öll undir sænska fjármálafyrirtækið

GUÐMUNDUR ÓLASON

Moderna, dótturfélag Milestone. Á móti kaupir Milestone íslenskar eignir sínar aftur, Sjóvá, Askar Capital og Avant, sem sænska fjármálaeftirlitið hafði tekið yfir.

Salan er gerð í samráði við skilanevnd Glitnis sem er stærsti lánardrottinn Milestone.

Guðmundur segir vonbrigðin ekki síst felast í því að með sölu á gamansaman en gagnrýnn hátt og ræðir við fjölda Íslendinga og erlenda aðila um málið. Þar á meðal er starfsmaður Alþjóðagjaldeyrissjóðsins sem undrast hvernig vel menntuð þjóð gat ratað í þær þrengingar sem hún sitji nú í. Hann segir Ísland ekki

Biðin er skaðleg

„Bið eftir verðmati á bönkunum hefur mjög truflandi áhrif á rekstur útflutningsfyrirtækja,“ segir Hörður Arnarson, forstjóri Marel Food Systems.

Hann segir skort á verðmati bankanna hafa verri áhrif en gjaldeyrishöftin enda geti þeir ekki veitt ábyrgð fyrir innflutningi á íhlutum og öðrum kaupum að utan líkt og bankar geri við eðlilegar aðstæður. Mikilvægt sé að hraða verðmati á bönkunum svo þeir geti tekið að starfa eðlilega á ný. „Þetta er grafalvarlegt ástand. Við höfum bedið mjög

lengi eftir því að bankarnir verði starfhæfir á ný,“ segir Hörður.

Fjármálaráðuneytið greindi frá því í síðustu viku að birting verðmats hefði dregist og endurskoðunarfyrtækið Deloitte myndi skila verðmati á bönkunum í enda mánaðar og breska fjármálafyrirtækið Oliver Wyman um miðjan næsta mánuð. - jnb

HÖRÐUR ARNARSON

Úr Landsbankanum í endurreisnina

Gunnar Thoroddsen, fyrrum forstjóri Landsbankans í Lúxemborg, hefur verið ráðinn forstjóri endurreisnarsjóðs sem Straumur-Burðarás tilkynnti um stofnun á í nóvemberlok í fyrra.

Sjóðurinn, sem hafði vinnuheitó Phoenix en er nú nefndur ICM – Iceland Capital Management, er sjálfstæð eining með eigið starfsfólk, þótt hvatinn að stofnun hans hafi komið frá Straumi. Á uppgjörsfundi bankans í nóvember upplýsti William Fall, forstjóri bankans, að stefnt væri að skráningu hans á markað. Leggja átti sjóðnum til 40 milljónir evra í fyrstu skrefum, en að aðrir fjárfestar legðu til allt að 500 milljónir evra.

„Íslensk fyrirtæki eru almennt

Í LÚXEMBOURG Myndin er tekin við höfuðstöðvar Landsbankans í Lúxemborg, en bankinn þar fór í greiðslustöðvun í október og óskaði svo í byrjun desember eftir gjaldprotaskiptum.

vel rekin. Eftir hremmingar sem eru að ganga yfir vantar þau aðgang að hlutafé,“ sagði William Fall og kvað sjóðinn koma þar til sögu. - óká

Ísland ekki lengur land heldur sjóður

Ísland er gjaldþrota land, krónan búin að vera, skuldir margföld landsframleiðsla og fólk hamstrar mat og peninga samtímis því sem það sprengir upp Range Rover-jeppana sína til að ná peningum út úr tryggingafélögum.

Þetta eru inngangsorð úttekta á uppsveiflunni hér og hruninu í fyrrahaust, og birtist í aprílehti bandaríska tímaritsins Vanity Fair undir heitinu Wall Street í freðmýrinni (e. Wall Street on the Tundra).

Höfundurinn Michael Lewis lýsir hrúni íslenska efnahagslífsins á gamansaman en gagnrýnn hátt og ræðir við fjölda Íslendinga og erlenda aðila um málið. Þar á meðal er starfsmaður Alþjóðagjaldeyrissjóðsins sem undrast hvernig vel menntuð þjóð gat ratað í þær þrengingar sem hún sitji nú í. Hann segir Ísland ekki

lengur land, heldur vogunarsjóð, sem hafi stundað afar áhættusama fjármálastarfsemi byggða á aðgengi að ódýru lánsfé. Þjóðin hafi síðan lokað á alla þá sem gagnrýndu uppganginn.

Lewis segir menn ekki hafa velt vöngum lengi yfir fjárfestingu sinni og bendir á yfirtöku Kaupþings á Singer & Friedlander sem hófst árið 2003. Svipuðu máli hafi gegnt um kaup FL Group á stórum hlut í bandarísku

MICHAEL LEWS

Michael Lewis er meðal þekktustu viðskiptablaðamanna Bandaríkjanna en á meðal verka hans er bókin Liar's Poker, sem segir sögu skuldbréfamiðlara á Wall Street á níunda áratugnum og fjallar um Salomon Brothers, sem var á meðal fremstu fjárfestingabanka heims. Hann er í dag deild innan bandaríska banks Citigroup.

MÓTMÆLI VIÐ AUSTURVÖLL Einn af þekktustu viðskiptariðhöfundum Bandaríkjanna segir íslenska karla hafa stýrt uppbyggingu fjármálagæirans af fífl-dírsku og vankunnáttu. MARKAÐURINN/VALLI

flugrekstrarsamstæðunni AMR. Þar hafi menn síðan reynt að kenna Bandaríkjamönnum hvernig eigi að reka flugfélag.

Helsta niðurstaða Lewis er sú að karlar hafi stýrt landinu í þrot og slegið á hendur kvenna sem vildu draga úr áhættunni. Nú sé þeirra tími runninn upp. jonab@markadurinn.is

ENGIN ÓVISSA

Ekki sitja uppi með óþarflega miklar vörubirgðir. Flugfrakt er hagkvæmur og hraðvirkur flutningsmáti sem gefur þér möguleika á að miða birgðastöðu ævinlega við þörfina hverju sinni og draga þannig úr óvissu og áhættu vegna gengis- og markaðspróunar.

MIKIL ÓVISSA

BEINT FRAKTFLUG – 24 ÁFANGASTAÐIR
Í EVRÓPU, BANDARÍKJUNUM OG KANADA.
WWW.ICELANDAIRCARGO.IS

8

AF HVERJUM 10

HORFÐU Á ÚRSLIT

SÖNGVAKEPPNI SJÓNVARPSINS

LAUGARDAGSKVÖLDIÐ 14. FEBRÚAR

2

HORFÐU
ANNAÐ

SJÓNVARPIÐ

ANNAÐ OG MEIRA

Þriggja mánaða töf á nauðsynlegum ákvörðunum

Töf á stefnumörkun í ýmsum málum sem legið hefði getað fyrir í nóvember getur dýpkað hér kreppuna, segir Jónas Fr. Jónsson, fyrrverandi forstjóri Fjármálaeftirlitsins (FME), í spjalli við Óla Kristján Ármannsson. Hann segir gagnrýni á störf FME um margt ósanngjarna. Rannsókn á mögulegum brotum hafi hafist strax og mál fari nú að skila sér.

Dráttur á nauðsynlegum ákvörðunum við enduruppbyggingu fjármála og viðskiptalífs kann að verða dýr að mati Jónasar Fr. Jónssonar, fyrrverandi forstjóra Fjármálaeftirlitsins (FME). Brotthvarf hans úr starfi er hluti af endurnýjun á æðstu stöðum sem kallað hefur verið eftir í kjölfar bankahrunsins hér. Jónas kveðst sýna þeirri kröfu skilning þótt vissulega sé sárt að þurfa að hverfa frá verki í miðjum klíðum. Hann segir gagnrýni sem sett hefur verið fram á störf FME um margt ósanngjarna.

„Árin 2003 til 2005 þrefaldast stærðin á íslenska fjármála- og vaxta- og fjárfestingarmarkaðnum. Á sama tíma aukast tekjur eftirlitsins um 15 prósent og meðalstöðugildum fjölgar um þrjú,“ bendir Jónas á. „Þegar ég kom til starfa seinni hluta árs 2005 sá ég að starfsmenn voru allt of fáir og fjárfestingarstofnunarinnar of lítil. Þá þurfti að taka á upplýsingateknimálum, starfsmannavelta var mikil og kannski ákveðið minni máttarkennnd í gangi gagnvart bönkunum. Valdheimildir voru þröngar og mjög afmarkað hvernær beita mátti stjórnvaldssektum.“ Jónas beitti sér fyrir auknum valdheimildum og að stofnunin hefði möguleika á að halda í lykilstarfsmenn, auk þess sem fjölgað var í starfslíði og strangt ráðningarfæri tekið upp. Þá voru öll skýrsluskil rafvædd og unnið að þróun úrvinnsluferis, auk þess sem unnið var að ISO vottun fyrir öryggi upplýsingakerfa.

„Þessi uppbygging var farin að skila sér í sterkari stofnun og ýmsir sem gáfu henni góða einkunn, meðal annars Alþjóðagjald-eyrissjóðurinn sem kom hér í eftirlit um mitt ár 2008. Í úttekt sjóðsins sagði að FME hefði bætt gæði og eflt starfsemi sína, aðlagð starfsemi sína að þeim breytingum sem orðið hafi á bankakerfinu og uppfylli reglur Basel um skil-

virkt fjármálaeftirlit. Þeir töldu að í ljósi stærðar fjármálakerfisins þyrfti ef til vill meira að koma til, en að í heildina hefði vel tekist til,“ segir Jónas.

Þá telur Jónas að neyðarlögin og vinnan í kringum þau síðasta haust hafi í raun sýnt gæði starfsfólks FME og styrk stofnunarinnar. „Alþingi sýndi FME mikið traust með því að fela því mjög vandasamt verkefni með neyðarlögunum. Eftirlitið breyttist í krísumiðstöð þar sem menn unnu myrkranna á milli af ótrúlegri fórnþýsi við að koma í veg fyrir að bankaþjónusta á Íslandi stöðvaðist, skipa menn til að verja eignir bankanna og hefta það að eldarnir breiddust út og fleiri fjármálaþjónustufyrirtæki féllu. Auk starfsmanna FME unnu starfsmenn Seðlabankans, stjórn-sýslunnar og bankanna mikið afrek.“

Til viðbótar áréttar Jónas, þvert ofan í það sem haldið hefur verið fram í opinberri umræðu, að strax hafi verið byrjað á rannsóknum á því hvort mögulega hefði átt sér stað refsivert athæfi. „Starfsmenn FME fóru meðal annars í að skoða verðbréfavíðskipti og ýmis atriði varðandi starfsemi verðbréfasjóða. Fengið var teymi af endurskoðendum til að fara ofan í saumana á málum hjá bönkunum. Sú vinna var mjög vönduð og hefur áfram verið unnið úr henni. Niðurstaða í fyrstu málinum ætti að liggja fyrir á næstunni, en breytingarnar sem urðu hjá FME hafa óneitanlega tafið þetta.“

Þá segir Jónas rangt sem sumir hafi haldið fram að FME hafi lítið beitt sér í eftirliti sínu. Frá miðju ári 2007, þegar FME fékk auknar sektarheimildir, og út árið 2008 hafi um 30 aðilar verið beittir stjórnvaldssektum, auk annarra aðgerða eftirlitsins. „FME hefur liðið fyrir það í umræðunni að árskýrsla frestaðist vegna hrunsins auk takmarkaðra gagnsæisheimilda, sem gert hefur erfiðara

að fjalla um starfsemina. Ég hef hvatt til aukinna gagnsæisheimilda og fagna nýframlögðu frumvarpi í þá veru.“ Hann áréttar að hlutverk og heimildir FME séu afmarkaðar í lögum og ekki hægt að beita íþyngjandi valdboði nema aðilar hafi farið á svig við lög. „Ég tel að FME hafi rækt lögbundið hlutverk sitt vel.“

MÁLIN SEM TAKA ÞARF Á

Sömuleiðis kveðst Jónas telja að miðað við aðstæður hafi rétt leið verið valin í kjölfar neyðarlögunna. „Ef rétt er unnið úr eignasöfnunum og lagaumgjörðin um slit fjármálaframtækja bætt, mætti jafnvel ná betri heimtum en menn sjá fram á að gera í dag. En auðvitað miðast það líka við tímenn sem menn hafa til verksins og efnahagsástandið. Verkefninu er langt í frá lokið.“

Um leið segir Jónas að skort hafi framtíðarstefnu og nauðsynlegar ákvarðanir. Þegar fyrsta áfanga björgunarstarfsins var að ljúka í nóvember, hafi dregið úr þeirri samstöðu og eindrægni sem einkennt hafði starfið fram að því. „Stjórnvaldamenn fóru að leita að sökudólgum til að beina athygli og óánægju frá sjálfum sér og skora jafnframt pólitísk stig. Umræðan varð mjög neikvæð, sem svo aftur hafði lamandi áhrif út í stjórnsýsluna og nýju bankana.“

Jónas segir mikilvægt að tekið verði á hlutum á á borð við hluthafa- og eignarhaldsstefnu ríkisins, hvort sameina eigi einhverja ríkisbankanna og hvernig taka eigi á skuldum einstaklinga og fyrirtækja. Þá eigi eftir að beita reglum, sem settar voru seint, um fyrirgreiðslu til sparissjóða og leysa úr málum tengdum „repolánum“ Seðlabankans til minni fjármálaframtækja. „Þessi mál hafa í raun verið í biðstöðu í þrjú mánuði, en margt af því sem fram kom í stefnupapírnum hjá samræmingarhópnum [um endurreisn fjármála-

HORFT YFIR SVIÐIÐ Jónas Fr. Jónsson lét af starfi forstjóra Fjármálaeftirlitsins núna um mánaðamótin. Hann horfir yfir farinn veg og veltir fyrir sér hvar betur hefði mátt standa að málum og bregst við gagnrýni á á FME sem hann segir um margt hafa verið ósanngjarna.

MARKAÐURINN/STEFÁN

kerfisins] var á borðinu strax í nóvember,“ segir hann. Hættan sé að krísan verði lengri eftir því sem dregst að taka ákvarðanir í þessum efnum. Til dæmis gæti hjálpað hlutabréfamarkaði, ef fyrir lægi hvort ríkið hygðist losa um eignarhluti og skrá einhver fyrirtækjanna sem fara í þess eigu. „Og þá er auðvitað mjög mikilvægt að taka skýra afstöðu um dreift eignarhald og búa ekki til fordæmi eins og gert var með sölu á stórum kjölfestueignarhlut í Búnaðarbanka og Landsbanka á sínum tíma.“ Eins segir Jónas mikilvægt að stofna

úrvinnslufélag um erfiðustu eignir bankanna. „En ég tel það samt þurfa að vera þannig að bankarnir setji sjálfir mál í úrvinnslu í slíkt félag. Reynslan annars staðar sýnir að með því að losa sig við stór og erfið úrvinnslumál geta bankarnir einbeitt sér að eiginlegri bankastarfsemi og að hjálpa viðskiptavinum sem eigi framtíðina fyrir sér, jafnvel þótt þeir eigi í tímabundnum erfiðleikum.“

Að mati Jónasar hefur umræðan hins vegar verið mjög einhliða og ósanngjörn og beinst að því að segja kreppuna séríslenskt fyrir-

AFKASTAMIKLAR OG SVÍKJA ALDREI LIT

Litalljósrítunarvélarnar frá Konica Minolta eru einfaldar og hagkvæmar í notkun, gefa kost á ódýrri litprentun og krefjast lítils viðhalds. Tryggja, traustar og alltaf í vinnunni.

BIZHUB C203
Litur: Já
Afköst: 20 bls./min.
Pappírskúffur: 1.150-3.650 bls.
Pappírþykkt: 64-271 g/m2
Tengi: USB, Ethernet
Aðgerðir: Ljósrítun, prentun, skönnun og e-mail
Aukabúnaður: Fax, frágangsbúnaður

BIZHUB C353
Litur: Já
Afköst: 35 bls./min.
Pappírskúffur: 1.150-3.650 bls.
Pappírþykkt: 64-271 g/m2
Tengi: USB, Ethernet
Aðgerðir: Ljósrítun, prentun, skönnun og e-mail
Aukabúnaður: Fax, frágangsbúnaður

BIZHUB C550
Litur: Já
Afköst: 55 bls./min.
Pappírskúffur: 3.650-6.650 bls.
Pappírþykkt: 64-256 g/m2
Tengi: USB, Ethernet
Aðgerðir: Ljósrítun, prentun, skönnun og e-mail
Aukabúnaður: Fax, frágangsbúnaður

KONICA MINOLTA **REKSTRARVÖRUR** Alltaf til á lager

KJARAN EHF · SÍÐUMULA 12-14 · 108 REYKJAVÍK · S 510-5520 · WWW.KJARAN.IS · KJARAN@KJARAN.IS

bæri og með séríslenskum blóra-böggjum. „Það er nóg að horfa til Bretlands til að sjá að þar eru veruleg vandræði í fjármálagiranum og stjórnvöld hafa gripið inn í með beinum hætti. Þetta vill oft gleymast enda eru margir sem vilja slá sig til riddara með því að koma fram í umræðuna með sem stærstum yfirlýsingu.“

STJÓRNVÖLD STUDDU ÚTRÁSINA Sömuleiðis segir Jónas horft fram hjá því hversu alþjóðlegir bankarnir voru og hér sé um alvarlegustu og dýpstu krísu að ræða frá 1930. „Í Bandaríkjunum hafa síðan í ársbyrjun 2008, hátt í 50 bankar fallið og þar á meðal eru heimsþekkt nöfn,“ segir hann. Þá eigi breska ríkið nú hlut í stærstu bönkum þar og víða í Evrópu hafi ríki gripið til aðgerða til stuðnings fjármála fyrirtækjum. „Þá hafa tvö ESB-ríki, Lettland og Ungverjaland leitað til Alþjóðagjaldveyrissjóðsins,“ segir hann og bendir á að talað sé um fyrstu dagana í október síðastliðnum sem dagana þar sem fjármálakerfi heimsins nánast hrundi. „Munurinn á Íslandi og öðrum ríkjum er einfaldlega sá að við erum með gjaldmiðil sem ekki er alþjóðlega viðurkennd mynt og hvorki ríki né Seðlabanki höfðu styrk til að styðja við bakið á bönkunum í þessum einstæðu erfiðleikum í heiminum.“

Þegar leitað er svara við spurningunni um af hverju fjármálakerfið hér hafi fengið að vaxa svo segir Jónas að hafa verið í huga að það sé kerfisleg spurning sem sé ekki málefni FME. „Hér var hlutfallslega mesti vöxturinn á árunum 2004 og 2005, sérstaklega með uppköpum erlendis,“ segir hann og bendir á að ekkert banni fyrirtækjum að vaxa, meðan þau haldi sig innan ramma laganna. „Þá var pólitísk stefna hér að styðja við bakið á vexti og viðgangi fjármálagæirans. Þegar kerfið var rúmlega sjöföld landsframleiðsla haustið 2006 var sett fram stefna um Ísland sem alþjóðlega fjármálamiðstöð og í stefnuyfirlýsingu ríkisstjórnar Sjálfstæðisflokks og Samfylkingar vorið 2007 er áréttað að hér stefni menn að því að tryggja að fjármálastarfsemi hér geti áfram vaxið.“ Um leið bendir Jónas á að eftir að lausafjárkrísan var skollin á haustið 2007, hafi fjármálafyr-

irtækin ekki vaxið með uppköpum á fyrirtækjum erlendis, meðal annars hafi verið hætt við kaupin á hollenska bankanum NIBC sem hefði annars stækkað kerfið um fjórðung. Fyrri helming ársins 2008 hafi efnahagsreikningur bankanna dregist saman um sjö prósent í evrum talið.

Í stjórnkerfinu sátu menn ekki auðum höndum „Samstarfshópur FME, Seðlabankans og ráðuneytanna hittist reglulega til að fara yfir stöðuna og möguleg úrlausnarefni, kæmi til áfylls. Þá voru settar upp mögulegar sviðsmyndir. Árið 2007 fór fram norræn viðbúnaðaræfing og hjá FME var starfandi viðbúnaðarhópur allt árið 2008 þar sem aukin var verulega öll upplýsingaöflun um áhættuþætti hjá bönkunum. Bankarnir voru hvattir til að

minnka efnahagsreikning sinn og hagræða í rekstri, gæta að útlánagæðum, fjármögnun og lausafjárstöðu,“ segir Jónas og áréttar að hefðbundnir mælikvarðar í hálfársuppgjörum bankanna hafi ekki bent til vandæða síðasta haust, né aðrar upplýsingar sem frá þeim komu. Hvorki endurskoðendur bankanna né lánshæfismatsfyrirtæki hafi gert athugasemdir við stöðuna. Þá hafi stjórnvöld hér, ekki fremur en önnur, séð fyrir fallið í haust. „Menn hafa spurt af hverju bankarnir hafi staðist álagsspróf FME í byrjun ágúst en fallið tveim mánuðum síðar. Skýringin er sú að álagssprófið snýr að styrk eiginfjár, sem FME hefur eftirlit með. Það var hins vegar ekki eiginfjárvandi sem felldi bankanna heldur lausafjárvandi, fyrst

og fremst í erlendri mynt. Eignir bankanna virðast hins vegar vera rýrari en uppgjörin bentu til og skoða þarf hvort ástæðurnar séu að þær hafi rýrnað vegna þróunar efnahagsmála, vegna þess að bankana skorti afl eftir greiðsluþrot til að styðja við þær eða hvort óvarlega hafi verið farið í útlánunum og jafnvel á svig við lög.“

Jónas segir vert að rifja upp að vinnuhópur um möguleg viðbrögð við fjármálaáfalli hafi skilað skýrslu 2006 þar sem lagt var til að auknar heimildir yrðu veittar til að grípa inn í rekstur fyrirtækja, án þess að þær tillögur hafi verið gerðar að lögum. „Svipuð sjónarmið setti ég svo fram í samstarfshópnum eftir norrænu viðlagæfinguna 2007 auk þess að hvetja til þess að stjórnvöld hefðu fyrirliggj-

andi afstöðu um hámark fjárhagslegs stuðnings við fjármálakerfið, ef einhvern tímann reyndi á það.“

Eftir á að hyggja segir Jónas líka hægt að velja fyrir sér hvort hér hefði þurft að stækka gjaldeyrisforðann, eða skoða atriði á borð við inngöngu í ESB og upptöku evru, eða hafa umhverfið á einhvern hátt ólystugra fyrir fjármála fyrirtækin. „Slík úrræði hefðu þá kallað á lagasetningu eða beitingu á einhverjum úrræðum sem FME hafði ekki. Síðan er einnig hægt að segja að bankarnir hafi brugðist of seint við með að draga saman seglin miðað við þróun mála frá haustinu 2007, en eigendur og stjórnendur bankanna bera ábyrgð á rekstri þeirra og taka þær viðskiptaákvæðanirnar sem mestu ráða um þróun starfseminnar.“

UNDIRRITUN Geir H. Haarde og Ingibjörg Sólrún Gísladóttir undirrita stjórnarsáttmála í maílok 2007.

MARKAÐURINN/GVA

STEFNUYFIRLÝSING ÞINGVALLASTJÓRNAR

Formaður Sjálfstæðisflokksins, Geir H. Haarde forsætisráðherra, og formaður Samfylkingarinnar, Ingibjörg Sólrún Gísladóttir, verðandi utanríkisráðherra, kynntu stjórnarsáttmála nýrrar ríkisstjórnar í ráðherrabústaðnum á Þingvöllum skömmu fyrir hádegi 23. maí 2007. Úr þeirri yfirlýsingu var ekki annað hægt að lesa en ný ríkisstjórn ætlaði sem sú fyrri að standa að baki fjármála- og útrásarfyrirtækjum og styddi þróun undangenginna ára. Í tíð fyrri ríkisstjórnar Sjálfstæðis- og Framsóknarflokks voru línur lagðar um að hér skyldi stefnt að frekari uppbyggingu alþjóðlegrar fjármálastarfsemi.

Eftirfarandi kemur fram í kafla stefnuyfirlýsingar Þingvallastjórnarinnar um atvinnulífið:

„Í umbreytingu íslensks atvinnulífs á undanförunum árum felst meðal annars aukin vægi ýmiss konar alþjóðlegrar þjónustustarfsemi, þar á meðal fjármálaþjónustu. Ríkisstjórnin stefnir að því að tryggja að slík starfsemi geti áfram vaxið hér á landi og sótt inn á ný svið í samkeppni við önnur markaðssvæði og að útrásarfyrirtæki sjái sér áfram hag í að hafa höfuðstöðvar á Íslandi. Áhersla verður lögð á að efla fjármálaeftirlitið til þess að íslenski fjármála- og markaðurinn njóti fyllsta trausts.“

Er þitt sparifé í öruggum höndum?

Eignastýring VBS fjárfestingarbanka leggur áherslu á óháða ráðgjöf, gagnsæi í fjárfestingum og vandaða upplýsingagjöf sem sniðin er að þínum þörfum.

Kynntu þér fjárfestingarleiðir okkar hjá starfsfólki eignastýringar í síma 570 1200.

Við tökum vel á móti þér.

VBS er traustur og óháður fjárfestingarbanki er veitir sérhæfða ráðgjöf og framúrskarandi þjónustu sem sniðin er að þörfum viðskiptavina. Hjá bankanum starfar reynslumikill hópur starfsfólks sem hefur það að leiðarljósi að skapa verðmætar lausnir fyrir viðskiptavinum sína.

MARKAÐURINN

Sögurnar... tölurnar... fólkið...

Ef til vill þurfum við að stíga í alla sömu polla og Finnar gerðu í efnahagskreppunni þar.

Er hægt að læra af mistökum annarra?

Óli Kristján Ármannsson

Finnar gengu í gegnum djúpa efnahagskreppu í byrjun tíunda áratugar síðustu aldar og lentu líka í hrúni fjármálakerfis síns. Landið stendur um margt sterkara á eftir, en leiðin í batann var þyrnum stráð.

Þar var ekki gripíð nógu fljótt til aðgerða til stuðnings heimilum og fyrirtækjum, Finnar fóru í stjórnarskipti eftir hrúnið og lentu í miklu og langvinnu atvinnuleysi sem enn er að baka þeim vandræði nærri tuttugu árum síðar. Hér virðumst við ófær um að læra af reynslu þeirra og virðumst ætla að stíga í sömu pollana á leiðinni til endurreisnarinnar. Með breyttum áherslum í atvinnumálum og framlögum til rannsókna og þróunar og með inngöngu í Evrópska efnahagssvæðið er landið nú um margt í öfundsvörðri stöðu.

Svipaða sögu er að segja af Svíum sem lentu í bankakreppu á tíunda áratugnum en stígu kannski í heldur færri polla en Finnar. Í báðum löndum þurfti að reisa við hrúnið bankakerfi. Því þarf ekki að undra þótt við gerum okkur vonir um að geta nýtt reynsluna sem til varð á þessum árum.

Í febrúarbyrjun var kynnt skýrsla sænska bankasérfræðingsins Mats Josefsson þar sem lögð var til „sænska leiðin“ í að endurskipuleggja bankana, þar með að setja „erfiðar“ eignir nýju bankanna yfir í sérstakt eignasýslufélag þar sem hægt væri að lágmarka afföll á lengri tíma, meðan nýju bankarnir fengu ráðrúm til að einbeita sér að kjarnastarfsemi sinni og stuðningi við lífvænlegri fyrirtæki og almenning í landinu.

Mánuði fyrr var Göran Persson, fyrrverandi forsætisráðgjafi Svíþjóðar, hér á ferð og sagði að við myndum komast í gegnum kreppuna þótt það yrði erfitt. Hann sagði mikilvægt að grípa strax til viðeigandi aðgerða, jafnvel þótt þær kynnu að verða óvinsælar.

Því skýtur skökku við að þegar í nóvember skuli hafa legið fyrir mörg af þeim málum sem þegar þurfti að taka afstöðu til á vettvangi stjórnmalanna, svo sem um stofnun eignastýringarfyrirtækis og hluthafa- og eignarhaldsstefnu ríkisins. Þetta upplýsir Jónas Fr. Jónsson, fyrrum forstjóri Fjármálaeftirlitsins, í viðtali við Markaðinn í dag, en hann lítur yfir farinn veg í tilefni af starfslokum hans hjá FME núna um mánaðamótin.

Merkilegt er að heyra lýsingu Jónasar á því hvernig dró úr samstöðu þeirri og eindrægni sem einkennt hafi fyrsta áfanga björgunarstarfsins þegar kom fram í nóvembermánuð. Hann lýsir því hvernig stjórnmalamenn hafi leitað sökudólga til að beina athygli og óánægju frá sjálfum sér. „Umræðan varð mjög neikvæð, sem svo aftur hafði lamandi áhrif út í stjórnásluna og nýju bankana,“ segir hann og bendir réttilega á að ekki megi biða lengur með aðgerðir. Blessunarlega eru vísbendingar um að verið sé að ýta úr vör einhverjum þeim verkefnum sem nauðsynleg eru, en blóðugt að hugsa til þess að þrjú mánuðir kunni að hafa farið til spillis. Fólki og fyrirtæki sem í örvæntingu reynir að halda sér á floti í efnahagskreppunni hefur ekki efni á þriggja mánaða bið.

Tími er kominn til að horfast í augu við að kreppan er ekki séríslenskt fyrirbæri með séríslenskum sökudólga. Við vorum veik fyrir í lok þenslutíma með ónýtan gjaldmiðil og ójafnvægi í stærð fjármálakerfis í hlutfalli við aðrar þjóðhagsstærðir þegar á brast með efnahagslegu fávíðri í heiminum sem á sér fáa sína líka. Nú þarf að byggja upp.

Mánuði fyrr var Göran Persson, fyrrverandi forsætisráðgjafi Svíþjóðar, hér á ferð og sagði að við myndum komast í gegnum kreppuna þótt það yrði erfitt. Hann sagði mikilvægt að grípa strax til viðeigandi aðgerða, jafnvel þótt þær kynnu að verða óvinsælar.

Aukin framleiðni er forsendan

Til að búa til harða og endingargóða steypu þarf að blanda saman vatni, sementi og sandi með viðeigandi hætti. Sé samsetning efnanna röng eða gæði þeirra léleg uppfyllir steypan ekki þær kröfur sem til hennar eru gerðar. Sömu lögmál eiga við um landsframleiðsluna – gæði og magn fer eftir aðföngum og samsetningu þeirra. Efnahagssumhverfið og ramminn um atvinnulífið skiptir einnig sköpum.

Efnahagslíf okkar hefur orðið fyrir miklu áfalli. Mikilvægi þess að fjalla um undirstöður vaxtar og verðmætasköpunar er ótvírætt. Þekking og skilningur á gangi efnahagslífsins hefur vaxið jafnt og þétt allt frá því að hagfræðin varð til sem nútímafræðigrein á 18. öld. Líklega hefur ekkert svið hagfræðinnar verið jafn ítarlega rannsakað og hagvöxtur, uppspretta hans og forsendur. Hráefnin í landsframleiðslu eru vel þekkt – mannafl, fjármagn og náttúruauðlindir. Efnahagssumhverfið sem framleiðslan fer fram í ræður miklu sem og leikreglur samfélagsins og hvatar til tækniþróunar og hagræðingar. En rétt eins og með steypuna þarf að blanda hráefnunum í landsframleiðslu saman á sem bestan hátt. Í því felst mikil áskorun og möguleikar til að ná árangri eru endalausir.

UNDIRSTAÐA LÍFSKJARA

Samanlagt virði vöru og þjónustu sem framleidd eru í landinu á einu ári kallast landsframleiðsla og hagvöxtur er hlutfallsleg breyting hennar milli ára að teknu tilliti til verðlagsbreytinga. Hagvöxtur byggir á aukinni notkun framleiðsluþátta á borð við vinnuáfl, fjármagn og náttúruauðlindir eða betri nýtingu á þeim – öðru nafni framleiðni. Efnahagsleg velmegun byggist á framleiðslu og þar með neyslustiginu.

Landsframleiðsla og fjármunaeign er takmarkaður mælikvarði á lífsgæði sem verða ekki metin út frá veraldlegum gæðum einum saman. Hins vegar er landsframleiðslan mælikvarði á getu samfélagsins til að framleiða lífsgæði á borð við heilbrigðisþjónustu, menntun, löggæslu og öryggi. Í löndum þar sem landsframleiðsla á mann er hæst eru lífsgæði líka há.

Framleiðni gegnir lykilhlutverki í framþróun atvinnulífsins. Framleiðni er yfirleitt mæld sem hlutfallið milli verðmætis framleiðslunnar og verðmæta aðfanga til framleiðslunnar. Þannig mælir framleiðni hversu skilvirk framleiðslan er og hvernig vinnuáfl og fjármagn nýtist til verðmætasköpunar. Framleiðniaukning er grunnforsenda hagvaxtar. Fram-

BYGGINGARVINNA Greinarhöfundur fjallar um forsendur vaxtar og verðmætasköpunar í framtíðinni og bendir á að í þeim efnunum skipti sköpum aðföng, efnahagssumhverfi og ramminn um atvinnulífið.

ORD Í BELG

Bjarni Már Gylfason
hagfræðingur
Samtaka
iðnaðarins.

leiðni fer síðan eftir mannauði samfélagsins, fjármagnsstofni, tækniþekkingu, náttúruauðlindum og stofnanaumgjörð hagkerfisins. Nóbelsverðlaunahafinn í hagfræði 2008, Paul Krugman, orðaði þetta skemmtilega: „Framleiðni er ekki allt, en til langs tíma titið er framleiðni næstum allt. Geta samfélagsins til auka lífsgæði yfir lengri tímabil eru að langmestu leyti byggð á getu þess að auka framleiðni hvers starfsmanns.“

MIKILVÆGUSTU HAGSMUNIRNIR

Íslenskur iðnaður skapar um fjórðung allra verðmæta sem framleidd eru í landinu á hverju ári. Um fimmtungur vinnuáflsins starfar í ólíkum greinum iðnaðarins og útflutningur á iðnvarningi skapar næstum helming af útflutningstekjum þjóðarinnar. Í þeim umbrotum sem framundan eru í efnahagslífi þjóðarinnar mun framlag iðnaðarins skipta miklu máli. Iðnaðurinn samanstendur af fjölbreyttri flóru fyrirtækja í ólíkum atvinnugreinum. Þrátt fyrir að vera innbyrðis ólík er þó fleira sem tengir þau saman en greinir þau að. Hagsmunir í mikilvægustu málaflokkum er snúa að starfsskilyrðum iðnaðarins eru í öllum meginatriðum þau hin sömu.

Íslenskur iðnaður hefur alla burði til vaxtar og framfara og í honum er mikill aflvaki aukinnar velmegunar í landinu. Við þær aðstæður sem nú eru uppi er hins vegar mikilvægt að horfa hvar stærstu hagsmunirnir liggja. Ef eingöngu er horft til fjölda fyrirtækja og starfsmanna þeirra er ekki síður mikilvægt að standa

vörð um mannaflsfrækustu iðngreinarnar. Þegar mest var störfuðu um 16.000 manns í mannvirkjagerð. Tölur um atvinnuleysi í greininni, frosthörkur á fasteignamarkaði og deyfð í opinberum framkvæmdum vekja ugg. Í ljósi stærðar greinarinnar og hins mikla fjölda manna sem í henni starfar verða aðgerðir til stuðnings atvinnulífinu sérstaklega að mannaflsfrækum iðngreinum. Atvinnuleysi er líka afar kostnaðarsamt. Frá samfélagslegum sjónarhóli er afar óhagkvæmt að borga fólki fyrir að gera ekki neitt í gegnum atvinnuleysisbætur. Ein afleiðing aðgerðaleyfis getur orðið stóráukin áskókn í svarta atvinnustarfsemi með tekjutapi fyrir ríkissjóð og öðrum alvarlegum afleiðingum.

HVATAR ERU NAUÐSYNLEGIR

Ein af lykilforsendum vaxtar og verðmætasköpunar í framtíðinni er fjárfesting í nýrri tækni og nýjum atvinnutækifærum. Í nánustu framtíð mun draga úr erlendum lántökum þjóðarinnar og því mun innlendir sparnaður í auknum mæli þurfa að standa undir fjárfestingum. Fall bankanna og hrún á verðbréfamörkuðum hefur dregið úr tiltrú fólks á gildi þess að taka áhættu og fjárfesta í atvinnulífinu. Ein af forsendum þess að hægt sé byggja upp sterkt atvinnulíf er að skapa hvata fyrir fjárfestingu í atvinnulífinu. Ekki er síður mikilvægt að laða til landsins erlenda aðila sem komið geta að fjárfestingum í atvinnulífinu. Leiða má að því líkur að óstöðugur efnahagur, gengissveiflur og verðbólga hafi dregið úr áhuga á fjárfestingum hér á landi. Stöðugt efnahagssumhverfi er því ein af forsendum vaxtar og verðmætasköpunar sem er viðfangsefni Iðngreina 2009 sem fram fer á morgun. Þannig má tryggja viðunandi styrk og endingu steypunnar sem hagkerfið þarf að byggjast á í framtíðinni.

ORDSKÝRINGIN

S&P 500

S&P 500 stendur fyrir Standard & Poor's vísitöluna amerísku. Hún er hlutabréfávísitala sem reiknuð er út frá grunni 500 félaga sem eru skráð í kauphöllunum í New York og á Nasdaq National Market. Vísitalan er reiknuð þannig að hvert fyrirtæki í grunni hennar fær vægi í hlutfalli við markaðsvirði.

Vísitalan náði um áramót svipuðum lægðum og í kreppunni miklu á þriðja og fjórða áratug síðustu aldar.

Í Standard og Poor's vísitölunni er að vinna óslitin markaðsgögn allt frá árinu 1825. Því er ekki að undra að gripíð sé til vísitölunnar í sögulegum samamburði. Í áramótalaði Markaðarins var fjallað um S&P vísitöluna, en þar kom fram að af þeim 183 árum sem mælingin nær til hafi árssveiflan í flestum tilvikum verið hækkun upp á nýll til 10 prósent, eða í 45 ár. Þar á eftir kemur hækkun á bilinu tíu til tuttugu prósent, en sú hafi verið raun-

Í KAUPHÖLLUNNI Í NEW YORK Í BANDARÍKJUNUM

in 36 ár tímabilsins. Lækkun frá núlli og í tíu prósent hafi svo orðið 29 ár af tímanum. Frá 1825 hafa markaðir hækkað oftar en þeir hafa lækkað, í 129 skipti á móti 55 lækkunarárum.

ÚTGÁFUFLAG: 365 miðlar ehf. RITSTJÓRN: Óli Kr. Ármannsson, olkr@markadurinn.is RITSTJÓRN: Jón Aðalsteinn Bergsveinsson, jonab@markadurinn.is AUGLÝSINGASTJÓRN: Jón Laufdal RITSTJÓRN OG AUGLÝSINGAR: Skafthlíð 24, 105 Reykjavík. AÐALSÍMI: 512 5000 SÍMBRÉF: 512 5301 NETFÖNG: ritstjorn@markadurinn.is og auglysingar@markadurinn.is VEFANG: vísir.is UMBROT: 365 miðlar ehf. PRENTVINNUSLA: Ísafoldarprentsmiðja ehf. DREIFING: Pósthúsið ehf. dreifing@posthusid.is Markaðurinn er dreift ókeypis með fréttablaðinu. Markaðurinn áskilur sér rétt til að birta allt efni blaðsins í stafrænu formi og í gagnaböndum án endurgjalds.

Rekstrarvörur
- fyrir stofnanir, fyrirtæki og heimili,
sem vilja spara og hagræða!

**Lengri opnunartími
í verslun RV**

Opið mán. til fös. frá 8.00 til 19.00
Laugardaga frá 10.00 til 17.00

Rekstrarvörur
- vinna með þér

Réttarhálsi 2 • 110 Reykjavík
Sími: 520 6666 • Fax: 520 6665
sala@rv.is • www.rv.is

Veljum Íslenskt í BYKO

 málning
-það segir sig sjálft-

Íslensk gæðamálning!

BANKHÓLFID

Sprotakjaftæði

„Stundum verða menn þreyttir á öllu þessu sprotakjaftæði,“ sagði Össur Skarphéðinsson, iðnaðar- og sprotamálaráðherra, á ársfundinum Nýsköpunarmiðstöðvar Íslands í gær. Össur hefur verið ötull forsvarsmáður íslenskrar frumkvöðlastarfsemi eftir efnahagshrunið í haust og gripið til margra ráða til að gera litlum og framsæknum hugsuðum kleift að gera raunhæfustu drauma sína að veruleika. Össur sló á létta strengi þrátt fyrir allt í gær og sagði andstöðuna gegn sprotastarfinu ekki bita á sig. Þvert á móti eflist hann í trúnni á að frumkvöðlaverkin styrki landið enda stöðirnar dreifðari nú en þegar flest byggðist á fjármálageiranum.

Nýjar valdablokkir

Á bókamarkaðnum í Perlunni liggur á borðum með ritum um dulspeki, handanheima og búnaðarhætti liðinna tíða hin merka bók Valdablokkir riðlast eftir Óla Björn Kárason, fyrrum ritstjóra Viðskiptablaðsins, nú einn af ritstjórum netmiðilsins AMX. Bókin kom út á lokaári síðustu aldar og er nú orðin ansi merk sagnfræðiheimplid. Mæla má með bókinni nú en þetta er önnur kreppan sem hún gengur í gegnum. Verðmiðinn er í takt við tíðina, 290 kall. Reyndar á það sama við um Valdablokkirnar og Milljarðamæringana en löngu er orðið tímabært að gefa út framhald þessarar áhugaverðu bókar sem endar á lofræðu um sprotafyrirtækin Oz og Decode.

Gleymda krónan

Gengi krónunnar hefur veikt síðan á föstudag þegar norsk sérfræðingurinn Svein Harald Öygard tók við eldheitum stóli seðlabankastjóra af þeim Davíð Oddssyni og Eiríki Guðnasyni. Krónan hafði verið að styrkjast nokkuð dagana á undan, reyndar ekki verið sterkari síðan fyrir bankahrunið í október. Seðlabanki Íslands hefur verið næsta einráður á gjaldeyrismarkaði síðan höftin voru sett á í desember og haldið genginu uppi. Mönnum var á orði að einbeiting miðlara hafi öll farið í bankastjóraskiptin og hafi þeir því gleymt krónunni í bili. Hún taki ekki sveigt upp á við fyrr en menn snúi sér að tölvunum aftur.

79 milljóna króna hagnaður varð af rekstri Íslandsþósts á síðasta ári. Heildartekjur félagsins námu 6,6 milljörðum króna og höfðu aukist um 7 prósent frá fyrra ári.

5 milljarða króna eignir eru komnar í nýjan verðbréfasjóð sem Eignastýring Íslandsbanka stofnaði um áramót undir heitinu Ríkissafn – ríkisskuldabréf og innlán.

50 milljónir Bandaríkjadala er upphæðin sem Reykjavík Geothermal vonast til að safna frá fjárfestum vegna virkjanaverkefna í þremur löndum. Guðmundur Þóroddsson, fyrrum forstjóri REI og Orkuveitunnar, stofnaði félagið í ágúst í fyrra.

Með leyfi AVALON PROMOTIONS & LIBERTY BELL
GRUMPY OLD WOMEN LIVE

Björk **Helga** **Edda**

Fularámót!

Allt sem þið vitið ekki um konurnar í lífi ykkar

SKOPPA OG SKRÍÐLA
Í SÖNG-LEIK

Sýnt um páskana

Sýnt 14. mars

Tenórinn
eftir Guðmundi Ólafson

PÁSKASÝNINGAR KOMNAR Í SÖLU

„Vel valið stykki og kemur á hárréttum tíma – og frábærlega útfært“ BP
„Margt var ári fyndið, sumt rosalega fyndið“ PBB
„Fular á móti hittir svo sannarlega í mark. Ég held ég hafi aldrei á ævinni hlegið eins mikið á einni leiksýningu“ MB

Tryggðu þér miða í tíma

ALLIR Í LEIKHÚS Á AKUREYRI!
Miðasala í síma 4 600 200 | www.leikfelag.is

LEIKFÉLAG
AKUREYRAR

5125050

Auglýsingasími

FRÉTTABLAÐIÐ

- Mest lesið